

Laboratorienytt

Nr: 3 April 2018 – Version 2

Tillägg: Klinisk mikrobiologi

Innehåll:

**Sid 2 Laboratoriemedicin
Medicinska chefsgruppen**

- Inbjudan till KUNDDIALOG
4 maj kl 12.30-14.30 Bärnstenssalen

Sid 3 - 7 Klinisk Mikrobiologi

- Mikrobiologens uppdrag med utökade arbetstid 17-21 – **Avslutas 27 April 2018**
- **Öppettider – Kontaktvägar klinisk mikrobiologi fr o m 28 April**
- Öppettider Valborg samt Kristi Himmelfärdsdag
- Ny analys – Akut multiplex-PCR vid meningoccefalit - **Med start 16 April 2018**
- **Nytt i RoS avseende Luftvägspanelerna**

Sid 8 - 10 Klinisk Kemi

- Intravenös röntgenkontrast och blodprovstagning
- Felaktigt stansade etiketter på remisser...

Sid 11 BioBanken Norr

- Prov till BioBanken med rörpost

Laboratoriemedicin – Kunddialog

Tid: 4 maj klockan 12.30 – 14.30

Plats: Bärnstenssalen

Laboratoriemedicin försöker ständigt förbättra sina metoder och sitt utbud. För att kunna göra detta tror vi att det är nödvändigt med en dialog med er som beställer och tolkar våra analyser. Vi vill därför bjuda in till en träff eftermiddagen den 4 maj mellan klockan 12.30 - 14.30 plats Bärnstenssalen.

Respektive laboratorium inom laboratoriemedicin kommer kort presentera nyheter inom sitt område och därefter kommer det finnas möjlighet att diskutera med företrädare för de olika enheterna. Det kan gälla övergripande frågor eller mer specifika behov kring enskilda analyser.

Inbjudan vänder sig i första hand till läkare som ansvarar för diagnostik av tillstånd där en förbättrad eller förändrad service från vår sida skulle underlätta, men alla läkare som vill bidra med värdefulla synpunkter är välkomna!

Vi bjuder på kaffe!

Medicinska chefsgruppen, Laboratoriemedicin

Mikrobiologens uppdrag med utökade öppettider 17:00 – 21:00 – Avslutas fredagen den 27 April 2018

Mikrobiologen uppdrag med utökade öppettider 17:00 – 21:00 under perioden 2018-01-15 – 2018-04-27 avslutas inom kort.

Från 2018-04-28 övergår mikrobiologiskt laboratorium till ordinarie arbetstider:

Vardagar 07.30-16.15 lunch 11.30-12.30 (brevlåda)

För ytterligare information se mikrobiologens hemsida:

<https://www.vll.se/kontakta-klinisk-mikrobiologi>

Kundenkät

Mikrobiologiskt laboratorium kommer att göra en utvärdering av uppdraget vad gäller behov, nytta, samt de erfarenheter det medfört för våra kunder.

Laboratoriet kommer inom kort att genomföra en kundenkät via LINDA.

Vi uppmanar alla som har synpunkter på våra öppettider att besvara enkäten.

Kommentarer (med rubrik: ”Öppettider”) kan skickas till: Tor.Monsen@vll.se

Tor Monsen
tf. med chef

Laboratoriemedicin, klinisk mikrobiologi,
Norrlands Universitetssjukhus

Kontaktvägar Klinisk Mikrobiologi

Sekretariatet

090-785 11 25

Vardagar 07.30-16.15 lunch 11.30-12.30 (brevlåda)

Fax: 090-12 15 52

Jour för mikrobiologiska frågor

Bakteriologi / Läkare

Dagtid vardagar:	kl 08-12 och 13-17	- Läkare kan nås på Dagsökare	95138
Vardagar:	kl 17-21	- Jourläkare nås via sjukhusväxeln	090-785 00 00
Helg:	kl 08-21	- ”-	090-785 00 00

BMA / bakteriologiska frågor

Under helger nås biomedicinsk analytiker på laboratoriet för bakteriologiska frågor:

Lördag 7-14 och Söndag 8-13, - Telefon 090-785 11 29

Virologi / Läkare

Dagtid vardagar	kl 08-12 och 13-17	- Läkare kan nås på Dagsökare	070-348 33 14
Vardagar:	kl 17-08	- Jourläkare nås via sjukhusväxeln	090-785 00 00
Helg:	kl 08-08	- ”-	090-785 00 00

BMA / virologiska frågor

Under helger nås biomedicinsk analytiker på laboratoriet för virologiska frågor:

Lördag 10.00-13.00 - Telefon 070-252 89 06

Öppettider **Valborgsmässoafton** samt **Kristi Himmelfärds Dag**

Telefontid:

Vardagar 07.30-16.15 lunch 11.30-12.30 (brevlåda)

Laboratoriet Öppet:

30 April	Valborgsmässoafton	7.30-16.15
1 Maj	1:a Maj	8-13
10 Maj	Kristi Himmelfärds Dag	8-13
11 Maj	Klämdag	7.30-16.15

Denna information har tidigare skickats ut till våra Avdelningschefer inom VLL 2018-04-10

Akut multiplex-PCR vid meningoencefalit-MED START 180416

Analysen utförs efter kontakt med laboratoriet

Mikrobiologens personal nås dagtid (7:30- 17:00) på telefon 070-252 8906

Övrig tid kontakt med jourläkare (virolog resp. bakteriolog), nås via sjukhusets telefonväxel.

Från måndagen 16 april 2018 finns det möjlighet att beställa akut multiplex-PCR vid frågeställning akut infektiös meningoencefalit.

Provtagningsanvisningar: se länk: <https://webappl.vll.se/provtagningsanvisningar>

OBS! Analysen ersätter inte likvorodling.

Provolym: 1+1 mL likvor i sterila rör (1 ml för PCR-analys +1 ml för odling)

Odling ska alltid beställas vid misstanke om meningoencefalit (beställs separat).

Svarstid: Normalt inom 2 timmar efter att provet ankommit till mikrobiologiska laboratoriet.

I analysen detekteras 14 olika patogener (virus, bakterier och svampar) som kan orsaka akut infektion i centrala nervsystemet.

Följande patogener ingår i Multiplex-PCR

Virus	Bakterier	Svampar
Herpes simplex virus 1 och 2 (HSV-1 och HSV-2)	<i>Escherichia coli</i> (endast kapseltyp K1)	<i>Cryptococcus neoformans/gattii</i> (kryptokocker)
Varicella zostervirus (VZV)	<i>Haemophilus influenzae</i>	
Enterovirus	<i>Listeria monocytogenes</i>	
Human Herpesvirus 6 (HHV-6)	<i>Neisseria meningitis</i> (meningokocker)	
Human parechovirus	<i>Streptococcus agalactiae</i> (Grupp B Streptokocker)	
Cytomegalovirus (CMV)	<i>Streptococcus pneumoniae</i> (pneumokocker)	

Laboratoriemedicin, klinisk mikrobiologi

Tor Monsen
tf. medicinsk chef

Ewa Arnlund
avdelningschef

Tillägg:

Nytt i RoS avseende luftvägspanelerna

Från och med 2018-05-02 beställs *Mycoplasma pneumoniae* och *Chlamydomphila pneumoniae* endast via Luftvägspanel 3.

Dessa agens kommer inte att kunna beställas i Luftvägspanel 4.

Intravenös röntgenkontrast och blodprovstagning

Blodprov bör inte tas samma dag som patienten genomgått diagnostik med intravenös röntgenkontrast.

I akuta situationer bör kliniskt angelägen provtagning anstå 4 timmar efter det att patienten fått intravenös röntgenkontrast. Vid medicinskt behov av omedelbar analys inom de första 4 timmarna hänvisas till analys på blodgasinstrument eller andra patientnära instrument.

Blodprov som tas i nära anslutning till injektion av intravenös röntgenkontrast kan under vissa omständigheter leda till instrumenthaveri på sjukhuslaboratorierna. Röntgenkontrast i blodprov kan även störa vissa analyser, bl.a. koagulationsanalyser. Speciell överenskommelse mellan Bild och funktionsmedicin och Klinisk kemi finns för kateteriseringar. Provtagning kan ske som vanligt efter andra typer av kontraströntgen där kontrastmedlet inte ges intravenöst.

Drän-vätska

Fr.o.m. 2018 04 12 tillhandahåller klinisk kemi i Umeå följande analyser i dränage-vätska (op-drän).

- Drän-Amylas, pankreas
- Drän-Bilirubin tot
- Drän-Bilirubin konj.
- Drän-Kreatinin

Analyserna finns att beställa i RoS under Övrigt på Umeåfliken. Analyserna kan för närvarande inte beställas på Skellefteå- och Lycksele-flikarna i RoS.

Provtagning i 10 mL plaströr med skruvkork och konisk botten.

Provmaterial: Flytande dränagevätska.

Koagel, debris och högvisköst sekret ska avlägsnas från provmaterialet.

Provvoly: Minst 2 mL

Samtidigt plasma-prov bör tas för jämförelse av koncentrationen i blod.

Tolkning: Hög koncentration i dränagevätska i kombination med stor koncentrationsskillnad mellan plasma och dränagevätska kan ge klinisk vägledning. I övrigt ska resultat tolkas med stor försiktighet.

Ledvätska

Vid beställning av Ledv-Laktat analyseras nu även Ledv-Glukos i samma ledvätskeprov. Ledv-Glukos saknar referensintervall. Resultatet bör jämföras med samtidigt taget P-Glukos.

Urin-Kortison och Saliv-Kortison

Klinisk kemi, analyserar utöver kortisol, även kortison vid beställning av saliv-Kortisol respektive tU-Kortisol.

Även kvoten kortisol/kortison rapporteras.

Tillägg av kortison och kvot kan ge säkrare underlag för bedömning, se utdrag från provtagningsanvisningarna.

Beställning av analyserna och kostnad är oförändrad.

Vänligen notera det nya salivprovtagingsröret.

Provtagningsmaterial	<p>Sarstedt, Salivette Cortisol (blå kork)</p> <p>Medic art nr: 6778 (Salivette med ofärgad kork accepteras under en övergångsperiod.)</p>
Referensintervall, beslutsgräns	<p>Enhet: nmol/L</p> <p>Saliv-Kortisol/Kortison-kvot är vanligen < 1. Kvot > 1 innebär att provets representativitet bör ifrågasättas. Ökad kvot ger misstanke om kontamination med blod, exsudat eller läkemedel innehållande hydrokortison. Ökad kvot kan troligen även förekomma till följd av lakrits, smaksatt tuggtobak samt vid mutationer i 11-beta-hydroxisteroiddehydrogenas typ II.</p> <p>Riktlinjer för tolkning:</p> <p>Saliv-prov taget kl 22-23 vid normal dygnsrytm. Saliv Kortisol < 3 nmol/L motsäger hyperkortisolism Saliv-Kortison < 15 nmol/L motsäger hyperkortisolism</p> <p>Saliv-prov taget kl 08 efter lågdosdexametasonhämning Saliv-Kortisol < 1 nmol/L motsäger hyperkortisolism Saliv-Kortison < 5 nmol/L motsäger hyperkortisolism</p>
Referensintervall, beslutsgräns	<p>tU-Kortisol < 170 nmol/d</p> <p>tU-Kortison < 390 nmol/d</p> <p>U-Kortisol och U-Kortison i stickprov (prov utan tid- och volymangivelse) rapporteras i nmol/L utan referensintervall.</p> <p>U-Kortisol/Kortison-kvot är vanligen < 1. Kvot > 1 innebär att provets representativitet bör ifrågasättas. Ökad kvot ger misstanke om kontamination med blod, exsudat eller läkemedel innehållande hydrokortison. Ökad kvot kan troligen även förekomma till följd av lakrits (inklusive smaksatt tuggtobak) samt vid mutationer i 11-beta-hydroxisteroiddehydrogenas typ II.</p>

Felaktigt stansade etiketter på remisser

Enstaka remisser med felaktigt stansade etiketter på baksidan samt remisser med suddig text på framsidan har upptäckts. Om ni erhåller remisser med fel ska dessa inte användas utan reklameras till Mediqs lager.

Telefonnummer Mediq

090-785 11 81

Prov till Biobanken norr med rörpost

Biobanken norr har följande öppettider dag före röd dag för mottagning av prov via rörpost:

Valborgsmässaafon 30 april: 8 - 15

Onsdag 9 maj: 8 - 15

I övrigt gäller ordinarie tider det vill säga: [Vardagar 8 - 16](#)